

Jylland. Naar det er blevet sagt om mig, at jeg ikke ønsker nogen Jernbane i Jylland, saa vil jeg bede, at man vil see efter i de Forhandlinger, som fandt Sted, da disse Forslag forelaae, og man vil da finde, at det er Regjeringen, der ikke har villet have Jernbaner i Jylland, medmindre den fik en bestemt Bane; jeg har derimod altid villet have en Jernbane, saasnart jeg kunde faae den, men jeg har ikke villet tage den under enhver Betingelse.

Scholer: Den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Bligen = Vindele) meente, at der ikke kunde være Noget til Hinders for, og at det maaskee endog i visse Henseender kunde være godt, om det foreliggende Spørgsmaal blev udsat, til nye Valg ere foregaaede, saa at Spørgsmaalet altsaa derved vilde blive til et Valgspørgsmaal. Det kan nu være, at han har Ret i denne Henseende, naar der var Spørgsmaal om, hvorvidt vi skulde have Jernbane eller ikke, saavel som ogsaa, naar der var Spørgsmaal om den Pris, vi maatte give derfor; men forsaavidt der er Tale om Retningen af Linien for Jernbanen, troer jeg ikke, det vilde være heldigt at gjøre Spørgsmaalet derom til et Valgspørgsmaal. Det vilde kun være paa ganske faa Steder, at der vilde blive tvistet om, hvor Linien skulde gaae; der har, navnlig i de Egne af Jylland, hvor der i saa mange Aar har været Tale om at bygge Jernbaner, næsten ved hver Valghandling været rettet Spørgsmaal til Valgcandidaten, om han ansaae det for heldigt, at vi fik Jernbaner i Jylland, og hvilke Retninger de helst burde have. Jeg vil udtale, at jeg hører til dem, der, saalænge der har været Spørgsmaal om Jernbaner, har været af den Anskuelse, at det vilde være særdeles heldigt for Jylland og for Landet i det Hele, om vi kunde faae Jernbaner. Jeg har ansæet det for et saa vigtigt Middel til at befordre Landets Opkomst og navnlig Jyllands, hvor der er saa vidt imellem Afsetningsstederne, og hvor der er saa store Egne, hvis Opkomst vilde fremmes, naar de fik dette Befordringsmiddel. Spørgsmaalet har jo ogsaa, som naturligt er, stadigt dreiet sig om: hvorledes skal en Jernbane bedst anlægges i Jylland for at

skaffe den meest mulige Nytte. Der har jo for flere Aar tilbage været forelagt os forskjellige Forslag, og vi have seet forskjellige Retninger, som have betegnet forskjellige Retninger. Der har saaledes engang været ombeelt et Kort, jeg troer det var heftet ved en lille Pjece, som antydede det saakaldte Nedekamssystem, nemlig en Bane langs ned i Midten af Jylland og Sidebaner til de forskjellige Steder paa Ost- og Vestkysten, og der har ogsaa, kan jeg minde sig, engang været forelagt et Kort, som viste en Bane fra den slesvigske Grændse, eller egentlig var Meningen den fra Slesvigs Vestkyst, fra Bisterdyb og Ballum til skraa Retning til Aarhus, og en Bane fra Aarhus til et Punkt ved Limfjorden, og igjen en Bane derfra ad den vestlige Kyst, det var det saakaldte Gaffelbanesystem. Jeg vil indrømme, at dette er af alle Systemer det, der meest har tiltalt mig. Paa Vestkysten har der jo ikke været deelte Meninger om, hvor langt Banen skulde gaae ind i Landet, eller hvor nær den skulde ligge ved Havet, hvorimod dette paa Ostkysten bestandig har været et Stridsspørgsmaal. Der har været Mogle, som have været af den Mening, at Banen ikke burde komme længere mod Ost end i Gudenaabalen, hvorfra der saa skulde føres en Tverbane ind til forskjellige Steder paa Ostkysten, navnlig til Aarhus. Jeg troer ikke, at Mogen har villet ubelufte Aarhus fra Banen, og jeg troer heller ikke, at man med Rette burde komme dertil, thi efter min Formening er og vil Aarhus altid blive, om jeg saa maasige, Jyllands Hovedstad. Jeg har næsten stadig været i Tvivl, om det var rettest enten at føre Banen fra et Punkt i Gudenaabalen til Aarhus og derfra mod Nordvest, eller om man skulde lade Banen følge Gudenaabalen og derfra føre en Tverbane ind til Aarhus. Til dette Sidste har jeg meest heldet i de senere Aar, og dette var ogsaa min Tanke dengang vi havde Loven af 4de Marts 1857 under Disension. Jeg har dengang udtalt, at jeg ikke ansaae det for heldigt, om man byggede en Ostbane længere imod Ost end i Gudenaabalen, og det var i den Tanke, at jeg afgav min Stemme for den ulukkelige Tverbanelov; men jeg vil aabenhjertig tilstaae, at jeg blev sluppet, da jeg gav min Stemme til Tverbanen.